

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1152/2015
27.01.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Бате Цветковића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Зорицом Стојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Д.Г., због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног адв. З.Ж., поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Рашки К бр. 2921/12 од 14.05.2015. године и Вишег суда у Краљеву Кж 315/15 од 22.09.2015. године, у седници већа одржаној дана 27.01.2016. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.Г., адв. З.Ж., као основан, па **СЕ УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Рашки К бр. 2921/12 од 14.05.2015. године и Вишег суда у Краљеву Кж 315/15 од 22.09.2015. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Рашкој К бр. 2921/12 од 14.05.2015. године окривљени Д.Г. оглашен је кривим због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 2. у вези става 1. КЗ за које му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од три месеци и истовремено одређено да се она неће извршити, ако окривљени у року од једне године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Истом пресудом окривљеном је изречена и новчана казна у износу од 50.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде а ако окривљени не плати новчану казну у наведеном року одлучено је да ће суд исту заменити тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Окривљени је обавезан да плати паушал у износу од 3.000,00 динара у року од 15 дана од дана

правноснажности пресуде, док је на основу одредбе члана 348. став 6. КЗ одлучено да се од окривљеног одузму два метка калибра 7,62мм за аутоматску пушку, два метка калибра 7,62 мм ТКЗ, светлећи меци за аутоматску пушку и два метка калибра 7,62мм ТКЗ панцирно запаљиви меци за аутоматску пушку.

Пресудом Вишег суда у Краљеву Кж 315/15 од 22.09.2015. године одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Рашки и браниоца окривљеног, а првостепена пресуда, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, бранилац окривљеног Д.Г., адв. З.Ж., поднео је захтев за заштиту законитости због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) у вези става 4. ЗКП и то конкретно члана 438. став 1. тачка 8), став 2. тачка 1) у вези члана 15. и 16. и члана 439. став 1. тачка 2) ЗКП, с`предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, преиначи и првостепену и другостепену пресуду тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или пак да у односу на окривљеног оптужбу одбаци.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости у смислу члана 488. став 1. ЗКП доставио Републичком јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је одржао седницу већа, о којој у смислу члана 488. став 2. ЗКП није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, јер веће није нашло да би њихово присуство седници било од значаја за доношење одлуке, па је на седници већа размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.Г., је основан.

Основано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног истиче да је правноснажна пресуда заснована на доказима на којима се према одредбама Законика о кривичном поступку пресуда не може заснивати и с`тим у вези као недозвољени докази означавају - претрес стана, као радња доказивања извршена на незаконит начин, на основу одлуке Управног одбора предузећа „М. М. Р.“ ДОО К. и од стране неовлашћених лица - чланова комисије за попис ствари, који су неовлашћено ушли у стан окривљеног и том приликом у њему „наводно“ пронашли муницију, која је предмет извршења кривичног дела.

Одредбом члана 16. став 2. Законика о кривичном поступку прописано је да се судске одлуке не могу заснивати на доказима који су, непосредно или посредно, сами по себи или према начину прибављања у супротности са Уставом, овим закоником, другим законом или општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима, осим у поступку који се води због прибављања таквих доказа док је чланом 84. став 1. ЗКП прописано да докази који су прибављени противно члану 16. став 1. тог законика (незаконити докази) не могу бити коришћени у кривичном поступку.

Чланом 77. став 1. раније важећег ЗКП прописано је да се претресање стана и осталих просторија окривљеног или других лица може предузети ако је вероватно да ће се претресањем окривљени ухватити или да ће се пронаћи трагови кривичног дела или предмети важни за кривични поступак а чланом 78. став 1. истог законика да претресање наређује суд, писмено образложеном наредбом.

Устав Републике Србије у делу који се односи на људска и мањинска права и слободе гарантује поред осталих основних начела и неповредивост стана па тако у члану 40. Устава Републике Србије стоји да је стан неповредив (став 1), да нико не може без писмене одлуке суда ући у туђи стан или друге просторије против воље њиховог држаоца нити у њима вршити претрес. Држалац стана и друге просторије има право да сам или преко свог заступника и уз још два пунолетна сведока присуствује претресању. Ако држалац стана или његов заступник нису присутни, претресање је допуштено у присуству два пунолетна сведока (став 2), те да без одлуке суда, улазак у туђи стан и друге просторије, изузетно и претресање без присуства сведока, дозвољени су ако је то неопходно ради непосредног лишења слободе учиниоца кривичног дела или отклањања непосредне и озбиљне опасности за људе или имовину, на начин предвиђен законом (став 3).

Чињеницу неовлашћеног држања муниције као обележја кривичног дела за које је окривљеног огласио кривим суд утврђује на основу потврда о одузетим предметима које су прочитане као доказ на главном претресу. Потврде су настале на основу претреса стана у коме је окривљени живео са својом породицом. Тај претрес је, међутим, извршен од стране неовлашћених лица – радника предузећа „М. М. Р.“ ДОО К., незаконитим уласком без одобрења држаоца стана и без његовог присуства, без наредбе суда. Будући да није постојао законски основ за претрес стана, та је радња извршена директним кршењем Уставом гарантованог права на неповредивост стана, па је она директно незаконита. Када је, као последица те радње, сачињена потврда о стварима које су наводно тада пронађене у стану, та је потврда као доказ у кривичном поступку супротан Уставу по начину прибављања и према томе незаконит доказ. Сведочење лица која су неовлашћено ушла у стан и извршила незакониту радњу претресања о томе шта су том приликом у стану пронашли, такође представља посредно незаконите доказе.

Заснивање пресуде на доказима који су незаконити, а по свом значају у овом кривичном поступку – суштински-за утврђивање одлучних чињеница, представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, због које је пресуда морала бити укинута, па је Врховни касациони суд усвојио захтев браниоца окривљеног као основан, укинуо обе нижестепене пресуде и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном поступку, првостепени суд ће отклонити наведену битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и након тога донети правилну и закониту одлуку.

Обзиром да су због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП укинута и првостепена и другостепена пресуда, Врховни касациони суд се није упуштао у оцену истакнуте повреде закона из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП на коју се у захтеву браниоца окривљеног, указује.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник,
Зорица Стојковић,с.р.

Председник већа-судија,
Невенка Важић,с.р.